

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Nu ligger han da død, begravet [Mag. Anders Paases Sørgetanker ...]

Citation: Baggesen, Jens: "Nu ligger han da død, begravet [Mag. Anders Paases Sørgetanker ...]", i Baggesen, Jens: *Riimbreve og poetiske Epistler. 2. Samling, 1809-1823. - 1894*, udg. af A. Arlaud , 1889-1903, s. 13. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-baggesen03tom-shoot-workid54599/facsimile.pdf> (tilgået 07. december 2021)

Anvendt udgave: Riimbreve og poetiske Epistler. 2. Samling, 1809-1823. - 1894

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

Magister Anders Paarses

Trøstelige Sørgesanker

over

Knud Vidvadme, hin Siællandsfars, høistbedrøvelige men dog salige
Endeligt, da han eens ombord, efterat have mistet alt sit Mandskab,
fant med Top og Tavl i Sydsøen.

1810.

Nu ligger han da død, begravet,
Intellem Fiske, stum som de,
Dybt under Himlens Straad, i Havet,
Der fik saa tidt Jer til at lee;
Der, skøndt han tumlede saa vide
Blandt slagne Folk og folkeslag
Paa vor og paa den anden Side
Af Narrekuglen, for og bag —
Af Lysten drevnen, og af Nøden,
Til Peru, Cap, og Malabar,
Dog blev bestandig, selv i Døden,
En ærlig ægte Siællandsfar.

I Sørgesanker, sorte Noder
Jeg hører vilde Klagevraal
Paa Gammelholm og i Nyboder
Sig blande med mit Sørgesvraal:

Hver slænger sin Kabus i Støvet
Med en forbitrende Grimas
Og hulker: „Flaaden blev os røvet!
„Og Knud tog Fanden! Alt er fjas!
„Hvor finde vi en anden Flaade,
„Saa gammel, søebant, stolt og prud?
„Og, hvis vi fandt den paa en Maade,
„Hvor finde vi en anden Knud?“

Jeg svarer: Ikke ved at fløbe —
Man til Seilads har nok af Vaadt —
Enhver maa tørt og muntert stræbe
At gjøre Tabet atter godt!
fra Danmarks Bakker, Norges fælde
Nye Orlogsnekker glide ned!
Taf dem, der ikke Taarer fælde,
Men Træer, af Hiemlandskiærlighed!
Og, for Jer anden Sorg at stille,
fordi en Broder gif sit Stud —
Betænker, at, saasnart J ville,
Enhver af Jer er selv en Knud!

Hvis meest af alt Jer gaaer til Hierte,
At han forgif — med andre Ord:
At han i Synd og Sorg og Smerte
Bedrøveligen heden foer,
Da vil jeg smukt Jer skaffe Lide
Ved Sangen om hans stolte Død,
Og hver en Holmens Job bevise,
At den var salig mild og sød —
Hvis og blandt mine Trøstetanker,
for Store stræve som for Smaae,
Der een og anden Ottring vanket,
Som de Studeerte kun forstaae.

Smukt giver han, i Flaskebrevet,
Som midt i eger Undergang
Han Eder har saa kærtegnet,
Mig Terten til min Trøstesang:
„Hvad angaaer ellers Undergangen
„Allene her i Havets Skød,
„Jeg siger til mig selv, at mangen
„Doet sig ønskede min Død!“
Ja! søde fætter! uden Pralen:
Mig løbe Tænderne i Vand;
Gud give kun, at til dens Malen,
Som til den selv, jeg var i Stand!

Men af! din Sang blev eene givet
Det Bos af Glædens Poesie,
Som ruller rundt i Sandhelvet
Og slaar saa jævnt dem alle nit!
Thi du, naar jeg mig slog for Panden,
for at begribe lidt Latin,
Gav Bog og Hovedbrud til Fanden
Og drak dig — et Glas Brændeviin,
Og soor, imens af alle Kræfter
Jeg søgte Græskten at forstaae,
At jeg i Bøger ledte efter,
Hvad i mig selv og Flasken laae.

Jeg troer, du havde Ret. Desværre!
Jeg troer det alt for sildig fast,
Da jeg er bleven vant at spørre
Mitt Bos med Grublen ved hvert Kast;
Jeg arme halvstudeerte Røver
Du mærker hvert et Dieblit,
At jeg din sunde Sands behøver,
Trods al min lærde Grammatik —
Men, ligemeget! jeg vil synge

Dig her en Krands, saa got jeg kan;
Hver fugl med eget Næb maa synge,
Hver Cantor og med sin forstand.

Saa hører da, studeerte Degne,
Som tolke selv Horaz paa jydsk!
Som ingen Dde gjør forlegne,
Var den endogsaa nok saa tydsk!
Og J, som alle Tanker matte,
Der ei paa Hofesoffer gaae,
Bestudier, hvad J ikke fatte,
Og feler, hvad J ei forstaae,
Mens jeg paa min Maneer betragter
J dette lavt begyndte Digt
Med steds mere høie fagter
Min sætter Vidfadms Endeligt.

Som disse Vers, var og herneben
Hans Liv en langsom Stigen op
fra Lavt til Høit, fra her til heden,
fra fædsels Dyb til Dødens Top:
Han kom til Verden i en Jolle,
Alt efter gammel fisterisk,
Og spilled dog saa fint sin Rolle,
At han forlod den i en Brigg —
Han selv Jer vilde det, jeg vædder,
Saaledes have tryffet ud:
han sædtes som en sicillandsk Skrædder,
Og døde som en romersk Gud.

Jeg om hans Barndom ei vil tale,
Selv om hans Ungdom tier jeg;
for i min flyven ei at dale,
Jeg over begge flaaer en Streg.
Der blandte sig saa meget dyrtist,

Naturligt, og naivt deri,
At mit Talent, som blot er lyrisk,
Gier best at springe det forbi —
Kun der, hvor Stoffet sig fortynder
Og undgaaer reent den ydre Sands,
Hvor Knud, som blot Idee, begynder,
Begynder mine Tankers Dands.

Hvor Antipoders Østerlide
Befrandsjer Perlens stille Grav,
Paa Støppplanetens anden Side,
Midt i det jordforladte Har —
Paa denne nedadvendte Flade,
Hvorom, man sigte hvad man vil,
End mangen Bisp paa trykte Blade
Beviser, den er ikke til:
Paa denne fast utrolig fjerne,
Udunderstjore stille Dam,
Der speiler hver nedgangen Stjerne
Og Midnatsjolen — seer jeg ham!

Og hvordan seer jeg ham? Allene!
Ei blot forladt af Folk og Dyr,
Men og af Planter, Træer og Stene,
Ja selv af Bølger og af Skyer:
Allene, som, før Evas Møde,
Det ikke var den første Mand,
Og som, naar vi er alle døde,
Det et den sidste worde kan —
Allene — paa et Drag, som synker
I Himmelsbuens klare Speil!
Troer I, hans Eensomhed jeg synker
Paa Dækket der, saa troer I feil.

O! var en Stilling at misunde,
Var nogen Stand paa Kloden værd,

Alt man for samme gif til Grunde,
Saa var det hans paa Døffel der!
Hvor følte han sig let! berøvet
Alt hvad en Siæl betynges kan,
Indtil det mindste Gæsn af Støvet,
Saa got som alt i Frihedsstand!
Hvor følte han med hellig Gruen
I det Uendeliges Skæb
Sig hævet af Slet Jintets Skuen
Høit over Altings Liv og Død!

Rundt om ham var kun Hav og Himmels
Uadskilt, i hinandens Favn;
Thi Stormen og dens Bølgevimmel
Var sagtnet om den sunkne Slavn.
Som lyttende til Dødens Luren
Selv Solen syntes stille staae,
Mens rundt omkring i al Naturen
Hans eene Puls han hørte staae —
Havhimlens Aftenmorgenrøde
Kun blusfed til hans Tidsfordriv,
Og alt var stille, taust, og øde,
Som Graven, om hans eene Liv.

O! Støvets Farver er for matte
Til denne Stillings Materie!
Hvor maatte han fuldkommen fatte
Den nyeste Philosophie!
Da hele Verden for hans Øie
Var Nullet til hans eene Streg,
Og alt det Vide, Dybe, Høie
Blot syntes Skallen om hans Jeg —
Da med sin Lyf og med sin Smerte
Han paa den glandsomflydte Dæl

Sig fólte stolt det Heles Hierte,
Og alle soundne Kroppes Siæl!

O! som i disse Diebliffe
Du, Seierfronte! for mig staaer,
Al Verdens Herfferglimmer ikke
Med din at maale sig formaær!
Saa længe Bagkastellet kneiser,
Saa længe Tønden staaer ved Magt,
Du bytiede med ingen Keiser
I mageløs monarkisk Prag!
Du paa den hele Klode rider
I det uendelige flud,
Med Ørkener paa alle Sider,
Stolt og allene, som en Gud!

„Men nød han disse Herligheder
„Saa nær sin Ende?“ (spørger J)
„Mon slikt et Dieblif tilsteder
„En Siæl abstract Philosophie?“
Spurgt hen i Taaget! Var han ikke,
Trods Stenets Tragten, Digter fød?
Blev han ei rolig ved at driffe
Og raabe hurrah til sin Død?
Blev han ei ved endog at rime
Til Eder selv sit sidste Brev?
Og sørged han i Dødens Time
Ei selv at bierge, hvad han skrev?

Den Dished: at den ei kan vare,
forhøier hver en voldsom Lyst:
Vi trykke Bruden i en fare
Kun mere heftig til vort Bryst;
Og, troer mig! hvis man har det første
Blandt Livets Goder, Siælens fred,

Er ei blot Vellyst i den første,
Men overjordist Salighed!
O! det er sødt, naar man har prøvet
Alt paa det Grønne, paa det Blaa,
Med Vished at forlade Støvet,
Og reent med Top og Tavl forgaae!

Chi tørrer, Demmer, alle Taarer,
Som flyde over funderen Nød!
Det Stød, som mindst af alle saarer
Det irufne Bryst, er Dødens Stød.
Hvis Eders Hjertes mindre bløde
Ved Styrtning af en Taareflod,
Saa græder ikke for de Døde,
For dem, som Livet overstod,
Men for de Særgende, som bleve
Tilbage her i Trængsels Land —
Hort: for de Lidende, som leve,
Og som Jer Medsynk hjælpe kan!
